

Oponentský posudek

Habilitační práce:

MUDr. Petr Budera, Ph.D.

**Klinika kardiovaskulární chirurgie IKEM, v oboru Chirurgické obory, 3. LF UK
Praha**

Chirurgická a hybridní léčba fibrilace síní

Habilitační práce je ve formě komentovaného souboru 9 prací jako příloh. V konečné podobě má celkem 150 stran. Vlastní text má, i s literárními odkazy a seznamem autorovy bohaté publikační a přednáškové činnosti, 67 stran. Je rozdělený do 7 kapitol. V přehledu literatury je 152 odkazů. V souboru 9 prací, které autor v textu komentuje, je u 4 z nich prvním autorem a u zbývajících 5 prvním spoluautorem.

Téma habilitační práce je vysoce aktuální. Zabývá se problematikou léčby fibrilace síní (FS). Toto onemocnění vykazuje v poslední době téměř epidemický nárůst, který bude v dalších letech, hlavně s rostoucím věkem populace, pokračovat. Jak uvádí sám autor, citují:...“z rozsáhlých populačních studií se lze domnívat, že u každého čtvrtého dospělého jedince v USA či v Evropské unii dojde během života k rozvoji FS...“. Ta sebou přináší velmi závažná rizika. Nejvíce jsou nemocní ohroženi tromboembolickými komplikacemi, srdečním selháváním a zvýšeno je i riziko úmrtí. Stále se zlepšující účinnost katetrizační, chirurgické a hybridní léčby FS, společně se zlepšující se diagnostikou, vytvářejí potenciál pro další úspěšný rozvoj programu léčby FS.

Práce je rozdělena do 7 kapitol a řady podkapitol. V první, teoretické, části autor postupně popisuje fibrilaci síní a následně možnosti její léčby s důrazem na podrobný popis chirurgických technik.

V dalších částech práce (úvod do problematiky, cíle práce, pacienti a metodika, výsledky, diskuze, závěr), se již autor věnuje svým vlastním zkušenostem, které tvoří páteř habilitační práce. Započaly již v roce 2006 studií PRAGUE-12. Po vyhodnocení výsledků a s rozvojem dalších metod byl v roce 2013 započat projekt „EndoMAZE HYBRID“, který probíhá do současné doby.

První výsledky studie PRAGUE-12 jsou v příloze 1. Autor konstatuje, že studie je unikátní zejména neselektovaným souborem sledovaných pacientů a co do této charakteristiky se jedná o dosud největší publikovanou randomizovanou studii na téma chirurgické léčby fibrilace síní na světě.

První konkrétní výsledky z dlouhodobého sledování shrnuje příloha 2.

Podrobná analýza výsledků studie PRAGUE-12 je v příloze 3. Mimo jiné je zde také zdůrazněna nutnost intenzivní monitorace srdečního rytmu po ablačních výkonech.

Výsledky pilotní studie skupiny pacientů, která podstoupila torakoskopickou chirurgickou ablací izolované fibrilace síní s použitím první generace ablačních katétrů popisuje příloha 4. Jsou zde uvedeny i pětileté výsledky.

Relativně nízká prvotní dlouhodobá úspěšnost léčby byla doplněna o elektrofyziologickou část, kdy byla kontrolována kompletnost chirurgických lézí, které byly případně kardiologem během této procedury doplněny. Publikace má sloužit i jako návod pro ostatní pracoviště. (Příloha č.5).

V příloze č. 6 jsou shrnuty zkušenosti s výskytem, trombů v oušku levé síně a způsoby, jak této komplikaci předcházet.

Roční výsledky s hybridní ablací neparoxysmální fibrilace síní popisuje příloha 7. Úspěšnost 82 % je i ve světovém měřítku vynikající.

Střednědobé výsledky (průměrně 507 dní sledování) zachycuje příloha 8. Opět je úspěšnost 80%.

Způsob ošetření levého srdečního ouška, jako prevence embolických komplikací, pomocí zevně naloženého klipu, shrnuje příloha 9. Popsán je i způsob hodnocení úspěšnosti metody pomocí echokardiografie.

Logické řazení a komentování příloh tak ukazuje celý průřez vývoje metody, kterou autor propracoval až do současné podoby.

Téma habilitační práce je vysoce aktuální a práce má význam pro současnou klinickou praxi. Práce je cenná i v tom, že zdůrazňuje nezbytnost multioborové spolupráce při zavádění nové léčebné metody do praxe. Autor, který se po celou dobu na zavedení a rozvoji popisovaného programu aktivně podílel, také dokazuje, že metodu, na základě nových zkušeností, dále systematicky aktivně rozvíjeli a přizpůsobovali nově zjištěným skutečnostem i nové technice, a své výsledky opakovaně publikovali.

Pokud bych se snažil najít na práci i nějaké negativum, tak alespoň po formální stránce - chybí mi číslování stránek, což trochu ztěžuje listování prací na přeskáčku.

Závěr:

Předloženou habilitační práci MUDr. Petra Budery, Ph.D.: „Chirurgická a hybridní léčba fibrilace síní“ hodnotím velmi kladně. Téma práce je vysoce aktuální. Autor prokazuje rozsáhlé teoretické znalosti v dané problematice a uvádí i své dlouhodobé praktické zkušenosti. MUDr. Petr Budera, Ph.D. je v kardiochirurgické veřejnosti znám jako průkopník nových chirurgických léčebných metod fibrilace síní. Jeho habilitační práce shrnuje výsledky prakticky třináctileté systematické práce v této oblasti, což je svým způsobem unikátní. Habilitační práci jednoznačně doporučuji přijmout v předložené formě a na jejím základě, po úspěšné obhajobě, doporučuji, aby byl MUDr. Petru Buderovi, Ph.D. udělen titul docent pro obor chirurgie.

prof. MUDr. Vladimír Lonský, Ph.D., FETCS
Kardiochirurgická klinika FN a LF UP Olomouc

Olomouc, 13. března 2019